

Nr 352.

Av herr **Nolin m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 190, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, m. m.

Kungl. Maj:t har i proposition nr 190 föreslagit riksdagen att höja omsättnings- och utskänkningsskatterna å spritdrycker samt att införa en särskild utskänkningsskatt å vin.

I propositionen ha till en viss del nykterhetssynpunkterna skjutits i förgrunden under det att de statsfinansiella motiven, vilka bl. a. angåvos i direktör Söderlunds promemoria, mera lämnats åt sidan.

Tyvärr har det ej förebragts någon utredning om orsakerna till ökningen i antalet fylleriförseelser och på vilka kategorier dessa fördela sig. I propositionen har däremot antytts, att utskänknings- och spritdrycker fått vidgat inflytande i förhållande till utminuterings- och spritdrycker, vilken eventuellt skulle kunna förklara den betydande fyllerifrekvensen hos dem som sakna motbok. Att utskänknings- och spritdrycker fått ökade på samma gång som utminuterings- och spritdrycker minskat, behöver dock icke endast betyda, att de som fått sin tilldelning beskuren söka ersättning i den sprit som kan tillhandahållas på restauranger. Restauranglivet har utvecklats på grund av de svårigheter de enskilda hushållen ha i olika avseenden, och ökningen av spritutskänknings- och spritdrycker kan därför i och för sig förklaras av det stegrade antalet restauranggäster. Det torde överhuvud vara en överdrift att hävda, att ett betydande antal av restaurangernas gäster söka sig dit för att få tillgång till spritdrycker. Stora kategorier ensamstående äro särskilt i nuvarande tider hänvisade till att intaga sina måltider på näringsställen.

Icke heller har i propositionen diskuterats vilka följder en ytterligare skärpning av framför allt omsättnings- och utskänkningsskatterna på spritdrycker skulle få ur social synpunkt. Det synes finnas en mindre grupp i samhället, för vilken spritdrycker »icke kunna bli för dyra». De ha ett nästan obetvingligt spritbegär att tillfredsställa, och följden blir, att skatteskarpnings- och spritdrycker huvudsakligen minska deras eller deras anhörigas för andra konsumtionsutgifter disponibla tillgångar. Redan i skattetrycksutredningen påpekades, att utgifterna för spritdrycker i det närmaste kunde betecknas såsom en fast utgift för det stora flertalet och att denna huvudsakligen varierade med priserna. Under sådana förhållanden vore det angeläget att undersöka, om man ej skulle kunna finna något annat skatteobjekt, för vilket skatteskarpnings- och spritdrycker ej skulle medföra följder för de mindre inkomsttagarna som skulle ingiva fullt så stora betänkligheter.

Det vore enligt vår åsikt angeläget att frågan om beskattningen av spritdrycker i förhållande till beskattningen av andra varor toges upp till förnyad prövning, då en avveckling av den nuvarande synnerligen höga beskattningen kan vålla statsfinansiella svårigheter under mera normala förhållanden, då importmöjligheterna av spritdrycker utifrån på illegal väg lätt kunna åstadkomma skador. Härvid torde även uppmärksammas den relativt stora skattekraft som icke-konsumenter av spritdrycker och tobak torde ha.

En annan utväg vore givetvis att differentiera priserna å de utminuterade spritdryckskvantiteterna, så att exempelvis den första liter spritdrycker som köptes kunde erhållas för ett lägre pris än den resterande delen av den tillåtna inköpskvantiteten.

På grund av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 190 måtte besluta

antingen att nuvarande skattesatser å spritdrycker skola lämnas oförändrade,

eller, om detta ej kan bifallas, att genomföra en sådan differentiering av utminuteringspriserna, att den första liter spritdrycker som utminuterar till kund under varje försäljningsperiod tillhandahålles till lägre pris än den övriga delen av den tillåtna inköpskvantiteten.

Stockholm den 10 april 1943.

C. Oscar Nolin.

E. Birke.

Jonas Eriksson,

Frägsta.